

Nr 219.

Av herr **Gustafsson** i Lekåsa m. fl., om vissa anslag till grundförbättringar.

Under nionde huvudtiteln i årets statsverksproposition har departementschefen föreslagit vissa anslag till grundförbättringar, nämligen under punkt 13 statens avdikningsanslag 2,700,000 kronor, punkt 14 bidrag till nyodling, betesförbättring, stenröjning och jordkörning å ofullständiga jordbruk, 2,000,000 kronor samt punkt 15 bidrag till täckdikningar 400,000 kronor. Av det under punkt 14 föreslagna anslaget avses 850,000 kronor till nyodling, 600,000 kronor till betesförbättring, 450,000 kronor till stenröjning och 100,000 kronor till jordkörning.

Sedan flera år tillbaka ha anslag anvisats för understödjande genom statsbidrag utan återbetalningsskyldighet av sådana torrlägningsföretag, vilka avse höjande av alstringsförmåga hos mark.

Likaledes ha anslag anvisats till nyodling av ofullständiga jordbruk. Härigenom ha under senare år torrlägnings- och nyodlingsföretag kunnat komma till stånd i stor omfattning, och bestående värden ha därigenom skapats i avsevärd utsträckning. Med hänsyn till de alltmer ökade avsättningssvårigheterna för jordbrukets produkter och då torrlägningsföretagen åtminstone i vissa fall icke medfört sådana fördelar, som kunna anses stå i rimlig proportion till de därå nedlagda kostnaderna, synes det emellertid kunna ifrågasättas, huruvida icke dessa företag i ännu större grad kunde inskränkas åtminstone i sådana fall då båtnaden av desamma kan anses bliva av tvivelaktigt värde. Sådana arbeten kunna väl med större fördel sparas till andra tider. Det synes därför böra tagas under övervägande huruvida icke de åtgärder, som redan vidtagits och för kommande budgetår föreslås fortsatta för redan befintliga jordbruks stärkande, böra ytterligare utökas. I första hand synas därvid böra komma i betraktande åtgärder för att förbättra brukningsmöjligheterna för de svårskötta jordbruken, evad det gäller den odlade jorden. Det har nämligen visat sig, att intresset för de svårskötta jordbruken alltmer minskar. På åtskilliga ställen ha sålunda brukare av dylika jordbruk till och med funnit anledning att vidtaga åtgärder för försäljning av desamma utan att spekulanter kunnat erhållas. Anledningen härtill torde vara de svårigheter att erhålla lejd arbetskraft, som undan för undan allt starkare gjort sig gällande. Det må därjämte erinras om, att i de fall, då arbetskraft kan erhållas, densamma ställer sig alltför dyrbar för de svårskötta jordbruken med hänsyn till deras brukningsförhållanden och ofta avlägsna läge. Då dessa förhållanden på arbetsmarknaden tendera att bli bestående förefaller det rimligt att genom de svårskötta jordbrukens förbättring motverka svårigheterna att skaffa folk.

Då dessutom avsikten är att intensifiera småbrukets jordbruksdrift genom bildande av föreningar för gemensamt anskaffande av jordbruksmaskiner,

synes det vara nödvändigt att samtidigt tillse att jordbrukaren erhåller möjlighet att rationellt utnyttja maskinkraften bland annat därigenom att bidrag till stenröjning och täckdikning i största möjliga utsträckning ställas till förfogande för markens försättande i så lämpligt skick, som sig göra låter. Såsom av propositionen framgår, har behovet av bidrag till stenröjning under sista året visat sig mycket stort, vilket förhållande även av departementschefen beaktats vid anslagsäskandet. Vi vilja emellertid med hänsyn till de omständigheter vi här ovan nämnt ifrågasätta, huruvida det icke vore lämpligt att gå ännu längre. Enligt vår uppfattning synes ett belopp av 700,000 kronor böra ställas till förfogande såsom bidrag till stenröjning. Det bör därvid jämväl undersökas om icke dylika bidrag även kunde ställas till förfogande för innehavare av jordbrukslägenheter över 10 hektar odlad jord i de fall då verkligt behov föreligger.

Med dessa utgångspunkter synes även anslaget till bidrag till täckdikningar böra förstärkas med förslagsvis 100,000 kronor och sålunda upptagas till 500,000 kronor. Härvid bör jämväl tagas i betraktande de ökade möjligheter till ett mera fast anställande av arbetsfolk inom jordbruket, som givetvis måste följa av ett verksamt tillgodoseende av jordbrukets behov av förbättrade brukningsmöjligheter, samt till att genom sådana arbeten under viss tid på året en arbetskraft kan vinna sysselsättning och sålunda bevaras såsom tillgänglig för jordbruket då arbetskraft särskilt behöves och kan vara svår att erhålla, såsom för skörd o. s. v.

Erforderliga medel synas kunna disponeras utan att ovannämnda anslag i dess helhet höjas genom nedsättning av statens avdikningsanslag och av det föreslagna bidraget till nyodling.

Med stöd av vad här ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att det under nionde huvudtiteln, punkt 14, föreslagna anslaget till grundförbättringar: bidrag till nyodling, betesförbättring, stenröjning och jordkörning å ofullständiga jordbruk upptages till 2,100,000 kronor, därav 700,000 kronor till nyodling, 700,000 kronor till stenröjning, 600,000 kronor till betesförbättring och 100,000 kronor till jordkörning;

att under samma huvudtitel, punkt 15, föreslaget anslag till grundförbättringar: bidrag till täckdikningar upptages till 500,000 kronor; samt

att under samma huvudtitel, punkt 13, föreslaget anslag till grundförbättringar: statens avdikningsanslag nedsättes till 2,500,000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1938.

Aron Gustafsson,
Lekåsa.

J. Johansson,
Onsjö.

J. V. Pettersson,
Norregård.